

Aan de vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Betreft: Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2016

Geachte leden van de vaste commissie voor Financiën,

De Nederlandse orde van advocaten (NOvA) heeft kennis genomen van het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2016. Het wetsvoorstel is door de algemene raad ter advisering voorgelegd aan zijn adviescommissie Belastingrecht, welk advies door de algemene raad wordt omarmd.

De commissie begrijpt dat de overheid graag belastingschulden ook daadwerkelijk int. In de afgelopen tijd is het arsenaal aan mogelijke beboetingen op onder andere niet betalen al fors toegenomen. Het onderhavige wetsvoorstel voorziet in extra mogelijkheden om lijfswang toe te passen bij de inning van belastingschulden. Het toepassen van lijfswang ter inning van geldvorderingen wijkt af van de civiele regeling inzake lijfswang. De regeling over bestuurlijke geldschulden kent evenmin een vergelijkbare bepaling. Niet, althans onvoldoende wordt toegelicht waarom niet de regeling in het wetboek van Rechtsvordering wordt aangepast, dan wel waarom deze aanpassing, gelet op het uitzonderlijke van de situatie waarbij lijfswang kan en zal worden toegepast, wenselijk is. Tot slot ligt stapeling van dwangmiddelen op de loer.

De Commissie meent dat dit onderdeel van het onderhavige wetsvoorstel op zijn minst genomen een separate behandeling in de Kamer verdient.

Invoering mogelijkheid tot toepassen lijfswang in geval van een civiele vordering van de ontvanger

1. De commissie heeft bedenkingen tegen de verdergaande mogelijkheden om lijfswang toe te passen bij de incasso van vorderingen door de ontvanger. In de voorgestelde aanpassing van artikel 20 Invorderingswet 1990 (artikel XVII Overige fiscale maatregelen 2016) wordt de huidige mogelijkheid om lijfswang toe te passen bij de invordering van belastingschulden aangevuld met de mogelijkheid lijfswang toe te passen ten aanzien van feitelijk leidinggevers, alsmede bij de inning van civiele vorderingen van de ontvanger.
2. De regeling van de civiele lijfswang, artikel 585 e.v. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, sluit welbewust het toepassen van lijfswang bij geldvorderingen uit. Titel 4.4. Awb (bestuursrechtelijke geldschulden) kent de lijfswang evenmin. Een aanzienlijk deel van de invorderingsverdragen sluit de toepassing van lijfswang uit. Een wetswijziging met een vergaande strekking als deze dient apart behandeld te worden en niet als sluitstuk van het Belastingplan in een wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen door de Kamer te worden geloodst. Mede omdat het wetsvoorstel geen materiële budgettaire effecten heeft is het wenselijk dat dit onderdeel bij separaat wetsvoorstel wordt behandeld.

Bezoekadres

Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

3. De huidige regeling in artikel 20 Invorderingswet 1990, die lijfswang toe laat ten aanzien van de belastingschuldige is, ondanks de verwijzing naar de overeenkomstige toepassing van de artt. 585 tot en met 600 Rv, al een aanzienlijke afwijking van het civiele kader, waar de lijfswang bij geldvorderingen is uitgesloten. Zonder nadere toelichting, die niet is gegeven, is onduidelijk waarom niet de civiele regeling wordt aangepast zodat deze ook ziet op geldvorderingen. Alsdan kan artikel 20 Invorderingswet 1990 worden geschrapt. Zou tegen een aanpassing van het Wetboek van Rechtsvordering overwegende bezwaren bestaan, die de Commissie zich kan indenken, wordt een toelichting op het uitzonderlijke karakter van een geldvordering van de ontvanger, bij de inning waarvan wel lijfswang nodig en gepast is, node gemist.
4. Bij de inning van belastingen is de hoofdregel dat de belastingschuldige zijn eigen belastingschuld betaalt. Slechts bij uitzondering zijn dwangmaatregelen nodig om bij de belastingschuldige betaling af te dwingen. Bij nog grotere uitzondering is het uitblijven van betaling gelegen aan de onmogelijkheid van het treffen van inningsmaatregelen en onwil bij de belastingschuldige. Lijfswang is de afgelopen jaren niet verwonderlijk uiterst sporadisch toegepast. De huidige wijziging ziet op de uitzondering van de uitzondering. De toelichting weet ook slechts een enkel geval te noemen waarbij de gewijzigde regeling zinvol zou zijn geweest. Bij het streven naar eenvoud past niet het ontwikkelen van een eigen regeling voor elke hoge uitzondering.
5. Bij de invoering van de huidige lijfswang zijn de leden van de PvdA-fractie gerust gesteld, dat er geen stapeling van dwangmiddelen op de loer zou liggen:¹ ***'De leden van de PvdA-fractie vragen voorts nog naar de verhouding tussen de dwangsom en het reeds bestaand middel gijzeling. Indien hier het middel lijfswang in de zin van artikel 20 van de IW 1990 wordt bedoeld, kan ik hen geruststellen door te zeggen dat er geen stapeling van dwangmiddelen plaatsvindt. De gijzeling, bedoeld in artikel 20 van de IW 1990, ziet op de tenuitvoerlegging van een dwangbevel. Dit kan dus niet worden toegepast in de fase van vergaring van informatie van een derde en ook niet ten aanzien van de naleving van iemands administratieplicht. Wellicht ten overvloede zij erop gewezen dat een eenmaal verbeurde dwangsom ook niet door lijfswang kan worden ingevorderd.'*** Na invoering van de voorgestelde wetswijziging zou de geruststelling niet meer op zijn plaats zijn.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad



mr. R.A. Fibbe
lid algemene raad

¹ NV, Kamerstukken II 2004/05, 29 758, nr. 7.